

«ایپتکار» پیر اسمایی صحبت‌های ترامپ در ایالت آیووا گزارشی می‌دهد

روبای ریاست جمهوری سوم!

رئیس مرکز پژوهش‌های مجلس تشریح کرد

دلیل نجومی شدن قیمت

مسکن

صفحه ۷

رهبړ کره شمالي به چين رفت

از شايعه مرگ

تا سفر غافلگيرکننده

صفحه ۷

رئيس جمهور در آيين آغاز سرشماری نفوس و مسکن تأکيد کرد

ضرورت عبور از وضعیت

نه جنگ نه صلح

صفحه ۷

گروه سیاسی – در شرایطی که سایه احتمال درگیری نظامی دوباره میان ایران و آمریکا همچنان بر کشور سنگینی می‌کند و دستگاه دیپلماسی برای جلوگیری از گسترش بحران در تلاش است، جبهه پایداری با انتشار بیانیه‌ای خواستار خروج فوری ایران از پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای شده است. این تشکل سیاسی از نمایندگان مجلس و اعضای شورای عالی امنیت ملی خواسته روند قانونی خروج از این پیمان را آغاز کنند و هم‌زمان دکترین دفاعی کشور مورد بازنگری قرار گیرد. در خواستی که هرچند بااستناد به ناکارآمدی نهادهای بین‌المللی مطرح شده، اما پرسش مهم‌تری را پیش روی افکار عمومی قرار می‌دهد: آیا در وضعیت کنونی، افزودن یک پحران هسته‌ای تازه به مجموعه چالش‌های امنیتی و اقتصادی کشور، اقدامی در جهت منافع ملی است؟ جبهه پایداری در بیانیه خود مدعی شده تجرب جنگ‌های اخیر و عملکرد آژانس بین‌المللی انرژی اتمی نشان داده که ادامه عضویت ایران در پیمان منع گسترش سلاح‌های هسته‌ای دیگر توجیهی ندارد. این تشکل، آژانس را به ایفای نقشی تسهیل‌کننده در حملات علیه تأسیسات هسته‌ای ایران متهم کرده و خروج از پیمان را راهی برای تقویت بازدارندگی معرفی کرده است. انتقاد از عملکرد آژانس و استانداردهای دوگانه قدرت‌های غربی، موضوع تازه‌ای نیست. حمله به تأسیسات هسته‌ای تحت نظارت بین‌المللی نیز نگرانی‌هایی جدی درباره اعتبار سازوکارهای نظارتی ایجاد کرده است.
باین حال، پذیرش وجود چنین مشکلاتی لزوماً به معنای درست بودن راه‌حل پیشنهادی جبهه پایداری نیست.

شرح در صفحه ۷

یورونیوز گزارش داد

تقلای اروپایی‌ها برای جلوگیری از جنگ جدید

مصر و پاکستان هرکدام روابط و منافع متفاوتی در قبال ایران و آمریکا دارند؛ در حالی که کشورهای اروپایی علاوه بر نگرانی‌های امنیتی، بر برنامه هسته‌ای ایران و امنیت تجارت جهانی تمرکز کرده‌اند.

به گفته هاکان فیدان، انعطاف‌پذیری این چارچوب دیپلماتیک و حضور کشورهایی با موقعیت‌های متفاوت از ویژگی‌های آن است. با این حال، تفاوت منافع شرکت‌کنندگان ممکن است دستیابی به یک موضع مشترک درباره جزئیات توافق احتمالی با ایران را دشوار کند.

آیا نشست استانبول می‌تواند مانع جنگ شود؟

نشست استانبول با توافقی سیاسی بر سر ضرورت ادامه گفت‌وگوها پایان یافت، اما شرکت‌کنندگان از دستیابی به توافق مشخصی درباره توقف درگیری‌ها یا بازگشایی تنگه هرمز خبر ندادند. بر اساس بیانیه مشترکی که روز شنبه ۲۴ اکتبر منتشر شد، هشت کشور توافق کردند رایزنی‌های خود را در همین چارچوب ادامه دهند. آن‌ها همچنین بر ضرورت کاهش تنش، حل‌وفصل دیپلماتیک مناقشات و حفظ امنیت کشتیرانی تأکید کردند.

با وجود این، هیچ‌یک از دو طرف اصلی بحران، یعنی ایران و آمریکا، در نشست حضور نداشتند. بنابراین توانایی این ابتکار برای تغییر مسیر بحران، تا حد زیادی به واکنش تهران و واشنگتن وابسته خواهد بود.

طبق ادعای یورونیوز، سه مسئله همچنان تعیین‌کننده است: امکان دستیابی به توافق درباره برنامه هسته‌ای ایران، شرایط بازگشت امنیت به تنگه هرمز و تضمین‌هایی که بتواند از آغاز دوباره حملات نظامی جلوگیری کند.

نشست استانبول نشان داد که شماری از قدرت‌های اروپایی و منطقه‌ای در مخالفت با گسترش جنگ منافع مشترکی دارند. اما تبدیل این اشتراک منافع به یک توافق عملی، مستلزم عبور از اختلافات عمیق میان تهران و واشنگتن است؛ اختلافاتی که تاکنون مانع دستیابی به راه‌حلی پایدار شده‌اند.

سازمان بازرسی کل کشور اعلام کرد

اعزام تیم‌هایی برای بررسی وضعیت شرکت‌های دولتی

شرکت‌ها را با مشکل مواجه کند.

رئیس سازمان بازرسی کل کشور تصریح کرد: ایجاد یک بانک اطلاعاتی جامع، دقیق و شفاف از شرکت‌ها و مشخص بودن اطلاعاتی از قبیل اعضای هیات‌مدیره، سهامداران، میزان سود و زیان و پاداش‌های پرداختی، از جمله اولیویه‌های سازمان در این حوزه است.

وی با اشاره به تکلیف قانونی شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت برای ثبت اطلاعات در سامانه سماپ گفت: تا روز گذشته مشخص شد حدود ۸۰ درصد شرکت‌ها اطلاعات خود را در این سامانه بازگذاری نکرده‌اند که سازمان بازرسی در روزهای اخیر اخطار لازم را صادر و به این شرکت‌ها سه روز مهلت داده است تا نسبت به ثبت اطلاعات اقدام کنند.

جهانگیر با اشاره به تکالیف وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه در زمینه شناسایی شرکت‌های زیان‌ده دولتی اظهار کرد: این دو دستگاه موظف‌اند تا تیرماه هر سال شرکت‌های زیان‌ده را مشخص کنند و درباره شرکت‌هایی که ادامه فعالیت آنها ضرورت دارد یا باید منحل یا واگذار شوند، فرایند تعیین تکلیف را از طریق هیئت وزیران پیگیری کنند.

وی افزود: بر اساس اطلاعات دریافت‌شده، ۱۳۰ شرکت زیان‌ده در نوبت تصمیم‌گیری هیات وزیران قرار دارد و لازم است تعیین تکلیف این شرکت‌ها با

کالابری که به گرد تورم هم نمی‌رسد!

گرانی بدو کالابرگ بدو

صفحه ۷

امین گودرزوند

سرمقاله

اقتصاد سایه و تاب آوری نامرئی

در شرایط جنگ و محاصره اقتصادی، معمولاً نگاه‌ها به تخریب زیرساخت‌ها، تعطیلی کارخانه‌ها، محدودیت‌های تجاری و افت توان تولیدی کشورها معطوف می‌شود. بااین‌حال، اختلال در اقتصاد رسمی لزوماً به معنای توقف زندگی نیست. هم‌زمان با تضعیف ساختارهای رسمی، شبکه‌های غیررسمی در جامعه شکل می‌گیرند و بخشی از نیازهای تولیدی و معیشتی روزمره مردم را تأمین می‌کنند. اقتصاد سایه می‌تواند به تاب‌آوری جامعه کمک کند، اما گسترش بی‌ضابطه آن خطر افزایش نابرابری و تقویت مناسبات رانتی را نیز به همراه دارد.

اقتصاد جنگی اولویت‌های دولت و دسترسی به منابع را تغییر می‌دهد. با اختلال مسیرهای تجاری، کاهش واردات کالاهای واسطه‌ای و مشکلات بنگاه‌های بزرگ، فشار اقتصادی به خانوارها و کسب‌وکارهای کوچک منتقل می‌شود. جامعه برای ادامه فعالیت به راهکارهای جایگزین روی می‌آورد؛ از مبادله کالا و خدمات و شبکه‌های محلی تا روابط غیررسمی میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان. این سازوکارها جای اقتصاد رسمی را نمی‌گیرند، اما خلأ آن را پر کرده و پیوندهای اقتصادی را حفظ می‌کنند.

برای درک این پدیده، نظریه هرناندو د سوتو درباره بخش غیررسمی اقتصاد نقطه شروع مناسبی است. د سوتو بر این مسئله تأکید دارد که موانع حقوقی، اداری و نهادی می‌توانند فعالیت‌های اقتصادی را از ساختار رسمی دور نگه دارند و امکان بهره‌برداری کامل از ظرفیت دارایی‌ها و کسب‌وکارها را محدود کنند. در شرایط جنگی، دیپلماتیک و حضور کشورهایی با موقعیت‌های متفاوت از دیپلماتیک و حضور کشورهایی پیدا می‌کند؛ زیرا بخشی از فعالیت‌های غیررسمی نه صرفاً برای فرار از مقررات، بلکه در واکنش به اختلال در تأمین کالا، محدودیت دسترسی به بازار و دشواری ادامه فعالیت قانونی شکل می‌گیرند.

ادامه در صفحه ۷

خبر

«ابتکار» از رقابت برای کسب کلید سازمان ملل گزارش می‌دهد

دوخیز امارات بر ای جایگاه دبیر کلی

ابتکار- رقابت برای انتخاب دبیرکل آینده سازمان ملل متحد با ورود لانا نسیبه، دیپلمات ۴۸ ساله اماراتی، وارد مرحله تازه‌ای شده است. در شرایطی که ریکا گرینسپن، نامزد کاستاریکا، در رأی‌گیری‌های غیررسمی شورای امنیت پشت‌از است، حضور نماینده امارات می‌تواند محاسبات سیاسی قدرت‌های بزرگ را تغییر دهد. این رقابت که با احتمال انتخاب نخستین دبیرکل زن در تاریخ سازمان ملل همراه شده، آزمونی برای میزان نفوذ دیپلماتیک کشورهای مختلف و توانایی آنان در جلب حمایت اعضای دائم شورای امنیت محسوب می‌شود.

به گزارش یورونیوز، گرینسپن، معاون پیشین رئیس‌جمهور کاستاریکا و دبیرکل کنفرانس تجارت و توسعه سازمان ملل، در تازه‌ترین رأی‌گیری مشورتی از رقبای خود پیش افتاده است. بااین‌حال، دریافت دو رأی مخالف نشان داد که دستیابی به توافق نهایی همچنان دشوار است.

رافائل گروسی، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، و کارولین رودریگز بیرکت، وزیر خارجه پیشین گویان، از دیگر چهره‌های مطرح این رقابت هستند. نامزدهایی از اکوادور، سنگال و اوگاندا نیز برای جانشینی آنتونیو گوترش تلاش می‌کنند. انتخاب دبیرکل مستلزم کسب دست‌کم ۹ رأی از ۱۵ عضو شورای امنیت و مخالفت نکردن هیچ‌یک از پنج عضو دائم است. بنابراین، آمریکا، روسیه، چین، فرانسه و انگلیس نقشی تعیین‌کننده دارند و توافق آنان شرط اصلی معرفی نامزد نهایی به مجمع عمومی خواهد بود.

ورود لانا نسیبه را می‌توان در چارچوب تلاش امارات برای گسترش نقش بین‌المللی خود ارزیابی کرد. ابوظبی در سال‌های اخیر کوشیده با استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی و دیپلماتیک، حضور مؤثرتری در نهادهای جهانی داشته باشد. نسیبه که پیش‌تر نماینده امارات در سازمان ملل بوده، در دوره عضویت کشورش در شورای امنیت طی سال‌های ۲۰۲۲ و ۲۰۲۳ نقش فعالی ایفا کرد. مشارکت او در مذاکرات مربوط به قطعنامه ۲۷۳۰ درباره تسهیل ارسال کمک‌های بشردوستانه به غزه، از مهم‌ترین سوابق دیپلماتیک وی محسوب می‌شود.

او در معرفی برنامه‌های خود، اصلاح ساختار سازمان ملل، پیشگیری از بحران‌ها و دستیابی به نتایج عملی را در اولویت قرار داده است.

یکی از ویژگی‌های این رقابت، احتمال شکسته شدن انحصار تاریخی مردان در دبیرکلی سازمان ملل است. از زمان تأسیس این سازمان در سال ۱۹۴۵ تاکنون هیچ زنی به این مقام نرسیده است. در صورت انتخاب نسیبه، او علاوه بر نخستین دبیرکل زن، نخستین فرد دارای تبار فلسطینی در این جایگاه و دومین دبیرکل از جهان عرب پس از بطرس بطرس غالی خواهد بود.

بااین‌حال، نسیبه تأکید کرده که نامزدی‌اش صرفاً بر پایه جنسیت نیست و توانایی ایجاد توافق میان دولت‌های دارای اختلاف را مهم‌ترین ویژگی مورد نیاز دبیرکل آینده می‌داند. نامزدی نماینده امارات پرسش‌هایی درباره نسبت منافع ملی کشورها با مسئولیت بین‌المللی دبیرکل ایجاد می‌کند. این مقام باید ضمن حفظ ارتباط با قدرت‌های بزرگ، استقلال خود را در برابر فشارهای سیاسی حفظ کند.

برای شورای امنیت، مانند امارات که در تحولات خاورمیانه حضور دیپلماتیک فعالی دارد، دستیابی یکی از دیپلمات‌هایش به این جایگاه می‌تواند اهمیت نمادین قابل‌توجهی داشته باشد؛ هرچند دبیرکل سازمان ملل نماینده دولت متبوع خود نیست. در مقابل، گرینسپن بر ضرورت احیای چندجانبه‌گرایی، کاهش شکاف میان قدرت‌ها و استفاده از ظرفیت سازمان ملل برای مقابله با بحران‌های جهانی تأکید دارد.

دوره دبیرکلی گوترش پایان دسامبر ۲۰۲۶ به پایان می‌رسد و شورای امنیت باید درباره جانشینی او به توافق برسد. در شرایط افزایش منازعات بین‌المللی و کاهش اعتماد به نهادهای چندجانبه، این انتخاب اهمیتی فراتر از جابه‌جایی یک مقام اداری دارد. ورود نامزد اماراتی نشان می‌دهد رقابت همچنان باز است؛ اما سرنوشت آن بیش از هر چیز به توافق قدرت‌های بزرگ و توانایی نامزدها در جلب اعتماد کشورهای مختلف وابسته خواهد بود.